

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI
ZESPOŁU SZKÓŁ PUBLICZNYCH
SZKOŁY PODSTAWOWEJ I GIMNAZJUM
W POSADZIE GÓRNEJ
na lata 2015- 2018

uchwalony przez Radę Pedagogiczną w porozumieniu z Radą Rodziców dnia 16 września 2015 roku

I WSTĘP

Program profilaktyki jest integralną częścią programu wychowawczego szkoły. Adresowany jest on do uczniów, nauczycieli i rodziców, w związku, z czym jest realizowany w trzech płaszczyznach. Profilaktyka uniwersalna adresowana jest do całej populacji szkolnej. Jej część teoretyczna została poprzedzona szczegółową diagnozą środowiska szkolnego. Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego oraz w wyniku przeprowadzenia diagnozy przez pedagoga szkolnego poprzez:

- rozmowy oraz anonimowe ankiety dla uczniów, których celem było poznanie aktualnej sytuacji uczniów, ich obaw oraz zagrożeń występujących w środowisku szkolnym i poza nim;
- indywidualne rozmowy z rodzicami, których celem było poznanie poglądów rodziców na problem wszelkiego rodzaju zagrożeń występujących wśród uczniów, a także poznanie ich stanowiska i oczekiwań względem programu profilaktyki;
- indywidualne rozmowy i konsultacje oraz wywiad grupowy z nauczycielami, których celem było poznanie ich największych problemów wychowawczych oraz oczekiwań wobec programu profilaktyki,
- anonimowe ankiety wśród rodziców odnośnie kwestii dotyczących bezpieczeństwa uczniów, problemów wychowawczych, przemocy w szkole itp.

zauważa się, iż występują następujące problemy:

- problem przemocy i agresji,
- palenie papierosów,
- spożywanie alkoholu,
- zażywanie środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy
- wagarowanie,
- stosowanie cyberprzemocy,

- uzależnienie od nośników informacji m.in. Internet, telewizja i innych.

Profilaktyka selektywna adresowana jest do uczniów, którzy są w sposób szczególny narażeni na rozwój problemów związanych z podejmowaniem zachowań dysfunkcyjnych.

Celem działań profilaktycznych jest promowanie zdrowego stylu życia oraz opóźnienie inicjacji zachowań ryzykownych.

Program realizowany jest następującymi strategiami:

- Strategia informacyjna - dostarczanie podstawowych informacji na temat przyczyn i skutków ryzykownych zachowań i dokonywania wyborów.
- Strategia edukacyjna - nabycie i rozwijanie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych, np.: umiejętność rozpoznawania i radzenia sobie z presją mediów, grupy rówieśniczej; umiejętność dobrego komunikowania się, poszukiwania i udzielania wsparcia i pomocy; rozwiązywania konfliktów, asertywność, które chronią przed niepożądanymi zachowaniami społecznymi.
- Strategia alternatyw - zaangażowanie uczniów w działalność, która daje satysfakcję, służy rozwojowi i jest akceptowana społecznie.
- Strategia interwencji - skierowana na uczniów mających szczególne trudności (grupy podwyższonego ryzyka), polega na bezpośredniej pomocy indywidualnej.

Przy wdrażaniu w życie programu profilaktyki niezwykle ważne jest tworzenie w szkole atmosfery, w której uczniowie będą czuli szczere zainteresowanie swoimi problemami i będą mogli liczyć na pomoc. Bardzo ważne jest także rozwijanie współpracy różnych środowisk wychowawczych tzn. szkoły i rodziców, policji, parafii, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, służby zdrowia, Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

II CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI

Naczelny cel programu profilaktyki:

Uczeń potrafi przyjąć postawę asertywną wobec zachowań dysfunkcyjnych.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

Cele w zakresie wiadomości:

- zdobywają i poszerzają wiedzę na temat skutków zachowań ryzykownych,
- zdobywają wiedzę na temat środków uzależniających, konsekwencji ich stosowania oraz mechanizmów uzależnień.

Cele w zakresie umiejętności:

- kształtują umiejętności interpersonalne istotne w prawidłowych kontaktach z innymi ludźmi: komunikacja; akceptacja siebie i innych; radzenie sobie w trudnych sytuacjach; sposoby radzenia sobie z agresją oraz własnymi negatywnymi emocjami,

- wdrażają w życie alternatywne formy spędzania czasu wolnego.

Cele w zakresie postaw:

- wykazują odpowiedzialną postawę za zdrowie swoje i innych,
- wykazują postawy asertywne.

Nauczyciele:

Cele w zakresie wiadomości:

- wzbogacają warsztat pracy wychowawczej o nowe wiadomości i umiejętności w prowadzeniu oddziaływań profilaktycznych w środowisku szkolnym,
- dostarczają wiedzy o konsekwencjach zachowań dysfunkcyjnych.

Cele w zakresie umiejętności:

- rozwijają umiejętności profesjonalnego prowadzenia zajęć profilaktycznych z młodzieżą w ramach profilaktyki pierwszego stopnia,
- doskonalą metody pracy z uczniem w zakresie umiejętności społecznych, radzenia sobie z emocjami, komunikacji oraz oddziaływań,
- organizują zajęcia sprzyjające rozwojowi różnorodnych zainteresowań uczniów.
- współpracują z instytucjami odpowiedzialnymi za prawidłowe wychowanie młodego pokolenia.

Cele w zakresie postaw:

- wspierają postawy i zachowania promujące zdrowy styl życia,
- kształtują umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów.

Rodzice:

Cele w zakresie wiadomości:

- nabywają i poszerzają wiadomości w zakresie umiejętności wychowawczych ważnych w kontakcie ze swoimi dziećmi,
- nabywają wiadomości na temat czynników chroniących dzieci przed sięganiem po środki uzależniające i czynników ryzyka.

Cele w zakresie umiejętności:

- kształtują umiejętności prawidłowego porozumiewania się z dziećmi,
- kształtują umiejętności rozwiązywanie problemów w życiu codziennym.

Cele w zakresie postaw:

- wykazują zaangażowanie i aktywność w życiu swoich dzieci.

Podmioty oddziaływań.

1. Uczniowie.
2. Rodzice.
3. Nauczyciele oraz pozostali pracownicy szkoły.

III Metody

1. Programy profilaktyczne dostosowane do wieku i poziomu uczniów z elementami treningu w zakresie umiejętności psychologicznych i społecznych.
2. Działania zintegrowane w ramach wszystkich przedmiotów i programów nauczania np.: godziny wychowawcze, ścieżki przedmiotowe (prozdrowotna, wychowanie do życia w rodzinie), zajęcia plastyczno-techniczne.
3. Rozmowy indywidualne, kierowane; spotkania cykliczne ze specjalistami; spotkania z pedagogiem szkolnym, zapraszanie na teren szkoły małych form teatralnych.
4. Konkursy, kampanie informacyjne, prelekcje dla rodziców i nauczycieli, festyny, apele.
5. Zajęcia alternatywne (koła zainteresowań, grupy dyskusyjne).
6. Aktywowanie uczniów z wykorzystaniem ich mocnych stron.

Podczas realizacji programu należy stosować przede wszystkim metody wielostronnego kształcenia i stymulacji aktywności i komunikacji uczniów.

Podstawy prawne szkolnego programu profilaktyki

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Art 48,70 i 72.
2. Konwencja o Prawach Dziecka Art 3, 19 i 33.
3. Kodeks postępowania karnego z dnia 6 kwietnia 1997r Art. 304.
4. Kodeks postępowania cywilnego, Art. 572(Dział II, rozdział 2).
5. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty ze zmianami wynikającymi z ustawy z dnia 19marca 2009r o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 56, poz.458).
6. Ustawa wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (tekst jednolity – Dz. U z 2007 r. Nr 70, poz. 473; z późn. zm.).
7. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r. (tekst jednolity – Dz. U. z 2002r. Nr 11, poz. 109; z późn. zm.
8. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. Nr 180, poz. 1493). 9. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2005r. Nr 179, poz. 1485; z późn. zm. 4.

10. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995r. (tekst jednolity- Dz. U. z 1996r. Nr 10, poz. 55; z późn. zm. Ostatnia nowelizacja z dnia 8 kwietnia 2010r. – o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2010r. Nr 81 poz. 529) .

11. Ustawa o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 23 lipca 2008r. (Dz. U. z 2008r. Nr 180 poz.1108

12. Rozporządzenie MEN z dnia 27 maja 2009r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2009r Nr 83, poz. 693).

13. Rozporządzenie MEN z dnia 24 sierpnia 2010r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2010r Nr 156, poz. 1047).

14. Rozporządzenie MEN z dnia 11 lutego 2013r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 13.02. 2013r poz. 199).

15. Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2010r Nr 228, poz. 1487).

IV Diagnoza środowiska

Lp.	Cele szczegółowe	Zadania	Poziom realizacji	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Nauczyciele znają aktualną sytuację uczniów, ich obawy i zagrożenia.	Przeprowadzenie wstępnej diagnozy wśród uczniów.	Uczniowie	Anonimowe ankiety, konsultacje z wychowawcami, rozmowy z uczniami.	Pedagog, wychowawcy
2.	Nauczyciele znają oczekiwania rodziców i ich spojrzenia na problem zagrożenia uczniów i profilaktykę.	Przeprowadzenie wstępnej diagnozy wśród rodziców.	Rodzice	Anonimowe ankiety, Indywidualne rozmowy.	Pedagog
3.	Dyrekcja oraz pedagog znają oczekiwania nauczycieli wobec programu profilaktyki, oraz ich największe problemy wychowawcze.	Przeprowadzenie wstępnej diagnozy wśród nauczycieli.	Nauczyciele	Indywidualne rozmowy. wywiad grupowy	Pedagog, dyrekcja
4.	Pedagog szkolny potrafi wyszczególnić dzieci mające kontakt z używkami i środkami psychoaktywnymi, dopalaczami	Pomoc i nakłonienie do pracy terapeutycznej.	Uczniowie	Konsultacje z rodzicami, porady, rozmowy ze specjalistami.	Pedagog

V Realizacja oddziaływań profilaktycznych wśród uczniów szkoły podstawowej

L.p.	Dział tematyczny	Cele szczegółowe	Zagadnienia	Poziom realizacji	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Jestem uczestnikiem grupy rówieśniczej. –rozwój umiejętności społecznych, emocjonalnych i życiowych uczniów, budowanie realistycznej samooceny, poczucia własnej wartości i szacunku dla innych.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń rozumie mechanizm nacisku grupowego i wie, jak można się mu przeciwstawić. • Uczeń potrafi wykazać znaczenie pozytywnej roli uczestnictwa w życiu grupy rówieśniczej. 	Ja i moi koledzy w klasie tworzymy zespół grupy rówieśniczej, wzajemnie ze sobą współdziałamy.	Klasy 0 - III klasy IV-VI	Określa nauczyciel prowadzący zajęcia.	Nauczyciele kształcenia zintegrowanego, wychowawcy, pedagog szkolny.
<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń zna zasady prawidłowego komunikowania się z innymi ludźmi. • Uczeń potrafi rozwiązywać konflikty. 		Chciałbym znaleźć prawdziwego przyjaciela. Co przyjaciele mogą zrobić dla siebie? Umieć być przyjacielem.	Klasy IV	Lekcje godziny wychowawczej, język polski, spotkania z pedagogiem szkolnym.	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, pedagog szkolny.	
<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń rozwija umiejętności społeczne. • Uczeń rozwija umiejętności emocjonalne i życiowe. • Uczeń dokonuje realistycznej samooceny. 		Inne osoby mogą mi pomóc. Każdy człowiek ma swój sposób na życie. Mój sposób na życie jest różny od innych.	Klasa V	Lekcje godziny wychowawczej, spotkania z pedagogiem szkolnym.	Wychowawcy, pedagog szkolny.	
<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń zna poczucia własnej wartości • Uczeń okazuje szacunek innym. 		Jak radzić sobie w trudnych sytuacjach?	Klasa VI	Lekcje godz. wychowawczej, spotkania z pedagogiem.	Wychowawcy, pedagog szkolny.	
2.	Jak rozwiązywać problemy?	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń potrafi: • wzmacniać pozytywny obraz samego siebie, • rozwiązywać problemy, • budować właściwe relacje z rówieśnikami i dorosłymi, • umiejętnie wyrażać własne poglądy, • posiada wykształconą 	Uczę się przepraszać i prosić.	Klasy 0 - III	Formy aktywne.	Nauczyciele oddziału przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.

		umiejętność przeproszenia i wybaczenia	Ryzykowne decyzje, czy warto je podejmować?	Klasy IV-VI	Lekcje godziny wychowawczej.	Wychowawcy klas.
			Jestem odpowiedzialny za siebie i swoje czyny.	Klasa V	Lekcje godziny wychowawczej, wychowania do życia w rodzinie, spotkania z pedagogiem szkolnym.	Wychowawcy klas, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, pedagog szkolny.
			Asertywne zachowanie. Uczymy się mówić „NIE”	Klasa VI	Lekcje godziny wychowawczej, wychowania do życia w rodzinie, spotkania z pedagogiem szkolnym.	Wychowawcy klas, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, pedagog szkolny.
3	My i środki uzależniające. – promowanie szkoły bez takich zjawisk jak używki.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń potrafi samodzielnie podejmować właściwe decyzje. • Uczeń posiada informacje o mechanizmach powstawania uzależnień oraz ich szkodliwości. • Uczeń zna powody, dla których ludzie sięgają po środki uzależniające. • Uczeń wie, gdzie może szukać pomocy w sytuacji kryzysu w rodzinie. 	<p>Nikotyna Palenie papierosów jest niebezpieczne dla zdrowia człowieka. Dlaczego ludzie palą papierosy? Co zrobić, aby w przyszłości nie palić?</p> <p>Alkohol Co wiemy o alkoholu? Wpływ alkoholu na człowieka. My i alkohol. Dokonanie wyboru. Skutki picia alkoholu (biologiczne, psychiczne, społeczne, natychmiastowe i długoterminowe). Powody, dla których ludzie piją alkohol. Dzieci alkoholików. Jak im</p>	Klasy 0-III Klasy IV-VI	Prace plastyczne, lekcje godz. wychowawczej, przyroda, sztuka. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej: "Czyste powietrze wokół nas" - realizowany w klasie "0" Program edukacji antytytoniowej dla klas I-III SP "Nie pal przy mnie, proszę"- w klasie I SP	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, wychowawcy, nauczyciele przyrody i plastyki, pedagog szkolny
				Klasy IV-VI Klasy IV-VI	Lekcje godz. wych., lekcje przedmiotowe, ulotki. konkursy plastyczne, wychowanie do życia w rodzinie	Wychowawcy, nauczyciele przyrody Wychowawcy, nauczyciele przyrody, plastyki, wychowania do życia w rodzinie, Samorząd uczniowski, pedagog szkolny.

			<p>pomóc? Wpływ narkotyków. Gdzie i do kogo sami mogą zwrócić się o pomoc? Narkotyki i środki psychoaktywne, dopalacze. Świat byłby dużo lepszy bez środków uzależniających. My i narkotyki, dopalacze. Co wiemy o narkotykach, dopalaczach. Wpływ na organizm człowieka</p>			
4.	<p>Jak spędzać czas wolny? Rozwój działalności pozalekcyjnej i pozaszkolnej oraz zwiększenie znaczenia organizacji i stowarzyszeń młodzieżowych w życiu szkoły. Zajęcia pozalekcyjne zgodnie z zainteresowaniami i potrzebami uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń rozumie, że to on sam w znacznym stopniu jest odpowiedzialny za własne zdrowie. • Uczeń zna właściwe i dające zadowolenie możliwości spędzania czasu wolnego. • Wolontariat 	<p>Co mogę sam zrobić, aby być silnym i zdrowym?</p>	Klasy 0-III	Przedstawienie.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej.
<p>Sposoby dbania o swoje zdrowie.</p>			Klasa IV	Lekcje przyrody i godz. wych., akcja plakatowa, inscenizacje, apel.	Nauczyciele przyrody i wychowawcy klas, PCK.	
<p>Czas wolny - jak go Racionalnie wykorzystać?</p>			Klasa V	Lekcje wychowania do życia w rodzinie, gazetka, godzina wych.	Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, opiekunowie Samorządu uczniowskiego.	
<p>Afirmacja życia.</p>			Klasa VI	Koła zainteresowań, konkursy, prezentacja.	Nauczyciele prowadzący różne koła.	

5.	Ja i moje uczucia.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń potrafi rozpoznawać i wyrażać własne uczucia. • Uczeń wie jak radzić sobie z napięciem emocjonalnym. • Uczeń potrafi rozpoznać zagrożenia uczuciowe tworzone przez nietrzeźwe zachowania innych ludzi. • Uczeń potrafi rozpoznać u siebie i innych złość, agresję. • Uczeń ma wykształcony zdrowy obraz samego siebie. • Uczeń rozwija umiejętności emocjonalne i życiowe. • Uczeń dokonuje realistycznej samooceny. • Uczeń zna poczucia własnej wartości. • Uczeń okazuje szacunek innym. 	<p>Ja i najbliżsi; kto mnie lubi, kocha, na kogo mogę liczyć? Czego najbardziej się wstydzimy? Tworzymy listę sposobów poprawy złego samopoczucia.</p> <p>Sukcesy moje cieszą innych, sukcesy innych cieszą mnie. Poznajemy i nazywamy uczucia. Wyrażamy je w różnych zachowaniach.</p> <p>Uczucia innych ludzi - czy je rozumiemy i potrafimy zaakceptować. Jestem istotą niepowtarzalną. Umiejętności wyrażania swoich uczuć. Moje wewnętrzne i zewnętrzne JA. Poszukujemy szczęścia. Istnieją sprawy, dla których warto żyć.</p>	<p>Klasy 0-VI</p> <p>Klasy IV</p> <p>Klasy V Klasy VI</p>	<p>Prace plastyczne, godzina wychowawcza, plakaty, metaplany.</p> <p>Godzina wychowawcza, gazetki w klasach.</p> <p>Godzina wychowawcza, filmy edukacyjne Godzina wychowawcza, spotkanie z pedagogiem szkolnym. Program edukacyjny dla dziewcząt "Między nami kobietkami" - realizowany w klasie 6</p>	<p>Nauczyciele kształcenia zintegrowanego, wychowawcy, pedagog szkolny.</p> <p>Wychowawcy, pedagog szkolny.</p> <p>Wychowawcy, pedagog szkolny.</p>
6.	Zdrowie ucznia	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń wskazuje właściwą postawę ciała człowieka. • Uczeń wskazuje sposoby zapobiegania wadom postawy. • Uczeń potrafi w sposób właściwy spakować tornister. 	<p>Postawy ciała człowieka - wady postawy</p>	<p>Klasy I-VI</p>	<p>Lekcje godziny wychowawczej. Profilaktyka jamy ustnej "Szkoła zdrowego uśmiechu" - realizowany w klasie 1. Program profilaktyczny "Żyję zdrowo i bezpiecznie" - realizowany w klasach 5SP</p>	<p>Wychowawcy klas</p>

7.	<p>Technologia komputerowa</p> <p>stwarzanie warunków do posługiwania się technologią informacyjną</p> <p>Bezpieczny Internet- czy znasz zagrożenia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń wykorzystuje technologie komputerową do rozwijania swoich zainteresowań oraz do pogłębiania wiedzy z różnych dziedzin, • uczeń podnosi umiejętności komunikowania się z innymi, w tym za pomocą narzędzi technologii informacyjno - komunikacyjnych tak, aby szanować prawa rówieśników, nauczycieli i innych użytkowników nowoczesnych mediów, • uczeń zna zagrożenia, jakie związane są z korzystania z Internetu • uczeń zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • technologia komputerowa i jej wykorzystanie w nauce, • zasoby Internetu, • zagrożenia Internetu. • (cyberprzemoc) 	Klasy I-VI	<p>Wykorzystanie technologii komputerowej podczas zajęć edukacyjnych, przygotowania prac domowych. godziny wychowawcze.</p>	<p>Wszyscy nauczyciele, nauczyciele informatyki, dyrektor szkoły, wychowawcy.</p>
----	--	--	--	------------	---	---

VI Realizacja oddziaływań profilaktycznych wśród uczniów gimnazjum

L.p.	Dział tematyczny	Cele szczegółowe	Zagadnienia	Poziom realizacji	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Życie bez nałogów	<p>a) uczeń posiada podstawowe informacje o istocie nałogów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • związku między paleniem tytoniu, nadużywaniem alkoholu i stosowaniem środków odurzających, a stanem zdrowia człowieka, • systemach wspierania osób wkraczających w uzależnienie lub już uzależnionych, • sposobach bronienia się (odmawiania) przed • namowami do używania, próbowania środków uzależniających, • możliwości uzyskania pomocy • osobom dotkniętym konsekwencjami różnych uzależnień; <p>b) uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować różne sposoby (warianty) odmawiania w różnych sytuacjach życiowych, • wskazać związek między paleniem tytoniu, nadużywaniem alkoholu i braniem środków narkotycznych, dopalaczy a zmianami w funkcjonowaniu organizmu człowieka, • zróżnicować własne zachowania oceniając je jako bezpieczne lub ryzykowne (w kontekście uzależnień wskazać związek między paleniem tytoniu, nadużywaniem alkoholu i braniem środków narkotycznych a zmianami w funkcjonowaniu organizmu człowieka, • zróżnicować własne zachowania oceniając je jako bezpieczne lub ryzykowne (w kontekście uzależnień) • wyjaśnić podstawowe pojęcia, np. nałóg, uzależnienie, narkotyk, dopalacz, alkohol, tytoń, palacz czynny, palacz bierny, lekomania, skutki uzależnień: (biologiczne, psychiczne, społeczne) itp. 	<p>Życie bez nałogów:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nikotyna, alkohol, narkotyki, w tym dopalacze-ogólne <p>informacje na temat środków uzależniających;</p> <ul style="list-style-type: none"> -wpływ nikotyny, alkoholu, narkotyków na zdrowie i życie człowieka; -pomoc osobom uzależnionym. 	Klasy I-III	Lekcje godziny wychowawczej, lekcje wychowania do życia w rodzinie, lekcje poszczególnych przedmiotów, spotkania z pedagogiem szkolnym, z ekspertami, biblioteczka szkolna, filmy edukacyjne.	- dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, bibliotekarz, Samorząd uczniowski.

		<p>c) uczeń przyjmuje</p> <ul style="list-style-type: none">• postawę aprobowaną społecznie wobec środków uzależniających,• odpowiedzialność za swoje zdrowie oraz skutki swojego zachowania związanego z nadużywaniem alkoholu, paleniem tytoniu i stosowaniem środków psychoaktywnych, dopalaczy.				
--	--	--	--	--	--	--

2.	<p style="text-align: center;">Asertywność: Nasze uczucia i emocje:</p> <p>- rozwój umiejętności społecznych, emocjonalnych i życiowych uczniów, budowanie realistycznej samooceny, poczucia własnej wartości i szacunku dla innych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń potrafi wyjaśnić pojęcie „asertywność”; • uczeń potrafi budować właściwe relacje z rówieśnikami i z dorosłymi; • uczeń potrafi przeciwstawić się presji otoczenia; • uczeń rozpoznaje trzy podstawowe typy zachowań ludzkich: uległość, agresja, asertywność; • uczeń wykazuje postawę asertywną w kontaktach międzyludzkich- umiejętnie wyraża własne uczucia i poglądy. • uczeń potrafi rozpoznawać, nazywać i wyrażać własne uczucia i emocje oraz innych ludzi; • uczeń potrafi panować nad własnymi emocjami; • uczeń zna konstruktywne sposoby rozładowywania napięć emocjonalnych; • uczeń wskazuje różnice między przemocą fizyczną i psychiczną. • uczeń dokonuje realistycznej samooceny. • uczeń zna poczucia własnej wartości Uczeń okazuje szacunek innym. 	<p>Asertywność:</p> <ul style="list-style-type: none"> -podstawowe wiadomości na temat asertywności; -co to znaczy być asertywnym?; -„mapa asertywności”. <p>Nazywanie uczuć własnych i innych ludzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyrażanie własnych uczuć i emocji; -źródła agresji; -sposoby rozładowywania emocji; -przemoc fizyczna i psychiczna. 	Klasy I-III	<p>Lekcje godzinywychowawczej, spotkania zpedagogiem szkolnym, kwestionariusz„mapa asertywności”, metody aktywizujące w pracy z grupą.</p> <p>Godzinawychowawcza, filmy edukacyjne, spotkania z pedagogiem szkolnym, ze specjalistami, np. terapeutą, psychologiem, przedstawicielem prawa, prace plastyczne.</p>	<p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny, wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści.</p>	
----	--	---	--	-------------	---	--	--

3.	<p>Czas wolny:</p> <p>Rozwój działalności pozalekcyjnej i pozaszkolnej oraz zwiększenie znaczenia organizacji i stowarzyszeń młodzieżowych w życiu szkoły. Realizacja priorytetu Prezydenta oraz szerzenie idei szkoły otwartej - zajęcia pozalekcyjne zgodnie z zainteresowaniami i potrzebami uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń wie i rozumie, że jest odpowiedzialny za własne zdrowie oraz zna sposoby dbania o nie; • uczeń potrafi w prawidłowy sposób organizować sobie czas wolny; • uczeń potrafi korzystać z oferty zajęć pozalekcyjnych. 	<p>-sposoby dbania o swoje zdrowie;</p> <p>-umiejętne i racjonalne wykorzystywanie czasu wolnego;</p> <p>-zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych,</p> <p>-zachęcanie i propagowanie pracy w wolontariacie.</p> <p>-Rozwijanie zdolności i zainteresowań.</p>	Klasy I-III	<p>Lekcje biologii, wychowania fizycznego, godziny wychowawcze, zajęcia pozalekcyjne, gazetka.</p>	<p>Nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy klas, osoby odpowiedzialne za prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, Samorząd uczniowski.</p>	
----	--	---	--	-------------	--	--	--

4.	Zdrowie ucznia	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń wskazuje właściwą postawę ciała człowieka, • uczeń wskazuje sposoby zapobiegania wadom postawy, -uczeń potrafi w sposób właściwy spakować tornister 	-postawy ciała człowieka -wady postawy	Klasy I-III	Lekcje godziny wychowawczej.	Wychowawcy klas	
5.	Technologia komputerowa stwarzanie warunków do posługiwania się technologią informacyjną Bezpieczny Internet- czy znasz zagrożenia?	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń wykorzystuje technologie komputerową do rozwijania swoich zainteresowań oraz do pogłębiania wiedzy z różnych dziedzin, • uczeń zna zagrożenia, jakie wynikają z korzystania z Internetu, • uczeń zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, 	-technologia komputerowa i jej wykorzystanie w nauce -zasoby Internetu Zagrożenia Internetu : <ul style="list-style-type: none"> • pornografia, • cyberprzemoc, uzależnienie od Internetu, • problemy psychospołeczne, • anonimowy dostęp do środków odurzających, • przetwarzanie danych osobowych, -zjawiska agresji elektronicznej wśród młodzieży.	Klasy I-III	Wykorzystanie technologii komputerowej podczas zajęć edukacyjnych, przygotowania prac domowych. koło informatyczne, dziennik elektroniczny, godziny wychowawcze,	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog szkolny.	

VII Realizacja oddziaływań profilaktycznych wśród rodziców

Zadania	Cele	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Systematyczna edukacja rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych w kontakcie ze swoimi dziećmi.	Rodzice posiadają wiedzę na temat umiejętności wychowawczych, które stosują w procesie wychowania dzieci.	Spotkania klasowe i szkolne, konsultacje z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, dyrekcją, spotkania z ekspertami, np. psychologiem.	Wychowawcy, pedagog,, dyrekcja, zaproszeni eksperci.
Pedagogizacja rodziców.	Rodzice pogłębiają wiedzę na temat środków uzależniających oraz konsekwencji ich stosowania.	Konsultacje, spotkania indywidualne i grupowe z wychowawcą, pedagogiem, specjalistami, spotkania, prelekcje z funkcjonariuszami policji.	Wychowawcy, pedagog, dyrekcja, specjaliści.
Odpowiedzialność i aktywne uczestnictwo rodziców w życiu swoich dzieci.	Rodzice utrzymują systematyczny kontakt ze szkołą.	Zebrania szkolne, indywidualne konsultacje, uroczystości i imprezy szkolne. <small>Zorganizowanie własnego Dnia Sportu</small>	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
Wspólny czas wolny rodziców i dzieci.	Rodzice umacniają i pogłębiają więź z dziećmi oraz poznają aktywne metody odpoczynku i rekreacji.	Czynne uczestnictwo rodziców w realizacji imprez szkolnych, wycieczek itp.	Wychowawcy klas.
Pomoc rodzinie.	Rodzice znają system wsparcia i pomocy rodzinie.	Konsultacje z wychowawcami, pedagogiem, dyrekcją, wykaz instytucji wspomagających rodzinę.	Wychowawcy, pedagog, dyrekcja.
Twoje dziecko a Internet	Rodzice znają sposoby ochrony dzieci przed cyberprzemocą i szkodliwymi treściami w Internecie.	Konsultacje z wychowawcami Strona internetowa szkoły	Wychowawcy, pedagog.

VIII Realizacja oddziaływań profilaktycznych wśród nauczycieli i innych pracowników szkoły

Cele szczegółowe	Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
<ul style="list-style-type: none"> • Szkoła posiada i wdraża w życie Szkolny Program Profilaktyki. • Nauczyciele znają założenia programu. 	Zorganizowanie Rady Pedagogicznej poświęconej Szkolnemu Programowi Profilaktyki.	Mini - warsztaty, forum dyskusyjne Rada Pedagogiczna.	Dyrekcja.
Nauczyciele: <ul style="list-style-type: none"> • znają metody pracy z uczniami z grypy ryzyka, • mają wykształcone umiejętności komunikacyjne, • doskonałą metody pracy z uczniem i rodzicami. 	Doskonalenie zawodowe nauczycieli. Poznanie klasy - sposoby zbierania informacji o uczniach.	Kursy, warsztaty, rady szkoleniowe, studiowanie literatury fachowej.	Wszyscy Nauczyciele.
Nauczyciele: <ul style="list-style-type: none"> • posiadają i przekazują wiedzę o uzależnieniach i ich skutkach rodzicom, prawnym opiekunom dziecka, • rozwijają umiejętności pracy z rodzicem, prawnym opiekunem. 	Współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki. Omawianie ankiet z zakresu profilaktyki.	Spotkania z rodzicami, indywidualne rozmowy w wychowawcą, pedagogiem szkolnym, dyrekcją, imprezy środowiskowe.	Wychowawcy, pedagog szkolny, dyrekcja.
Nauczyciele: <ul style="list-style-type: none"> • upowszechniają wiedzę i doskonałą umiejętności wychowawcze, • podnoszą kompetencje wychowawcze, • przeciwdziałanie agresji i przestępczości i patologii wśród dzieci i młodzieży. 	Doskonalenie zawodowe nauczycieli. Zapewnienia bezpieczeństwa i pozytywnego klimatu społecznego w szkole. Ograniczenie skali występowania zjawisk patologicznych (m.in. przemoc, narkomania, alkoholizm).	Podejmowanie działań w pracy wychowawczej mających na celu: <ul style="list-style-type: none"> • wspomaganie rozwoju samoświadomości, • kształtowanie umiejętności życiowych oraz społeczno- emocjonalnych dzieci i młodzieży, • doskonalenie umiejętności porozumiewania się z ludźmi, • zapobieganie konfliktom i nieporozumieniom poprzez odkrywanie ich 	Wychowawcy, pedagog szkolny, dyrekcja

IX Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Wykorzystanie współpracy ze służbą zdrowia do realizacji założeń szkolnego programu profilaktyki.	Konsultacje z pielęgniarką szkolną, stomatologiem w sprawach dotyczących zagrożeń zdrowia i profilaktyki.	Wychowawcy, pedagog szkolny
Wykorzystanie współpracy z policją do realizacji założeń szkolnego programu profilaktyki.	Interwencje i konsultacje w przypadku zagrożenia, naruszenia prawa, demoralizacji; prelekcje, spotkania z uczniami.	Dyrekcja, pedagog szkolny
Wykorzystanie współpracy z „Caritas” i parafiami do realizacji założeń szkolnego programu profilaktyki.	Organizowanie dzieciom bezpłatnego dożywiania, spotkania rekolekcyjne na terenie szkoły.	Dyrekcja, pedagog szkolny, wychowawcy, katecheci
Wykorzystanie współpracy z różnymi organizacjami do realizacji założeń szkolnego programu profilaktyki.	Konsultacje ze specjalistami, spotkania z psychologiem, psychoterapeutą.	Dyrekcja, pedagog szkolny

X OCZEKIWANE EFEKTY DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ PIERWSZEGO STOPNIA

Uczniowie:

a) mają szeroką wiedzę o :

- problemie uzależnień, bezpośrednich i odległych ich skutkach,
- wpływie środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy, na różne formy aktywności człowieka (nauka, praca, sport),
- skutkach prawnych, społecznych i ekonomicznych używania środków odurzających psychoaktywnych, w tym „dopalaczy”,
- placówkach interwencyjnych dla osób zagrożonych lub uzależnionych,
- placówkach i formach pomocy młodzieży,
- możliwościach alternatywnych spędzania czasu wolnego.

b) zmiany w postawach i w zachowaniu:

- uczniowie dysponują umiejętnością nieulegania presji używania środków, psychoaktywnych, w tym dopalaczy,
- zachowują abstynencje od środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy,
- dbają o własne bezpieczeństwo,
- przyjmują prawidłową postawę wobec używania środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy.
- posiadają prawidłową motywację do pokonywania trudności,
- znają zasady dobrej komunikacji,
- potrafią określać i nazywać pozytywne i negatywne emocje,
- rozumieją, czym jest stres i wiedzą, jak sobie z nim radzić,
- znają sposoby rozwiązywania konfliktów i osiągnięcia kompromisu,
- rozumieją istotę zachowań asertywnych.

c) aktywność alternatywna uczniów:

- włączają się do realizacji programów profilaktycznych i działań interwencyjnych,
- angażują się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej,
- wolontariat,
- uczestniczą w formach aktywności wykluczających używanie środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy,
- pełnią funkcje społeczne w szkole.

NAUCZYCIELE

- a) nauczyciele wszystkich przedmiotów znacznie podniosą swoją wiedzę z zakresu profilaktyki oraz umiejętności postępowania w konkretnych przypadkach wychowawczych;
- b) usystematyzują swoją wiedzę i podniosą swoje kompetencje w stosowaniu różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

RODZICE

- a) zwiększy się frekwencja rodziców w oferowanych im szkoleniach;
- b) rodzice wzbogacą swoją wiedzę z zakresu psychologii rodzinnej i profilaktyki domowej;
- c) rodzice będą bardziej otwarci na pomoc i wsparcie instytucji profesjonalnych.

XI EWALUACJA PROGRAMU:

Cel ewaluacji:

- kontrola realizacji programu,
- rozwój wiedzy o programie,
- rozwiązywanie problemów powstających w czasie realizacji.

Sposoby i środki ewaluacji:

1. Obserwacja zachowania uczniów, stopnia rozumienia i spójności norm.
2. Obserwacja postępów w zachowaniu.
3. Ocena ilości i jakości wytworów prac uczniowskich - prace plastyczne, literackie (wykonywane w ramach zajęć dydaktycznych, oraz na konkursy szkolne i pozaszkolne, oceniane przez nauczycieli prowadzących lub specjalnie powołane komisje).
4. Ocena poziomu wiadomości i umiejętności uczniów biorących udział w konkursach.
5. Frekwencja na zajęciach organizowanych przez szkołę (analiza dokumentów).
6. Ocena samopoczucia uczniów w szkole (ankieta, obserwacja, wywiad).
7. Ocena stopnia zintegrowania klas.
8. Proponowane wskaźniki ewaluacji:

Ilościowe:

1. Frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych.
2. Przyczyny nieobecności uczniów w szkole.
3. Liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych; procent ogółu uczniów.
4. Liczba uczniów z problemami wychowawczymi.
5. Liczba uczniów przystępujących do konkursów, liczba laureatów.
6. Ilość wycieczek organizowanych przez szkołę.
7. Liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły.

Jakościowe:

1. Aktywność uczniów na zajęciach pozalekcyjnych i lekcyjnych.
2. Samopoczucie uczniów w klasie i szkole.
3. Przyczyny nieobecności uczniów na zajęciach.
4. Przestrzeganie zasad sformułowanych w programie.
5. Postęp w zachowaniu i uczeniu się.
6. Współpraca z rodzicami uczniów.
7. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

O wynikach ewaluacji zostaną poinformowani wszyscy pracownicy szkoły, rodzice i uczniowie.

XII UWAGI KOŃCOWE:

1. Szkolny Program Profilaktyki wchodzi w życie po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.
2. Szkolny Program Profilaktyki jest dokumentem współgrającym z Programem Wychowawczym Szkoły.
3. Zaprezentowany projekt programu profilaktyki ma charakter otwarty; może być poddany korekcie w miarę potrzeb środowiskowych oraz możliwości realizacji.
4. Wszelkie uwagi mogą zgłaszać nauczyciele, rodzice, uczniowie do Dyrekcji Szkoły.
5. Zmiany w Szkolnym Programie Profilaktyki dokonuje Rada Pedagogiczna przy aprobacie Rady Rodziców oraz Samorządu Uczniowskiego.
6. Z treścią programu uczniów i rodziców zapoznają wychowawcy klas.
7. Termin realizacji poszczególnych zadań z programu będzie na bieżąco ustalany z dyrekcją szkoły.
8. Za realizację Szkolnego Programu Profilaktyki odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele.